

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/88/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813203071
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3813203071.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa E. J. I., s.r.o., so sídlom D., N. 5, X. XX XXX XXX, právne zastúpeného T. J., s.r.o., so sídlom D., N. 5, X. XX XXX XXX proti odporkyni J. T., bytom N., R. sv. P. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Prešov, Nám. Legionárov 5, IČO 42 176 778, právne zastúpeného JUDr. O. P., advokátom, so sídlom Q., J. J. X/A, o zaplatenie 240,77 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 21. októbra 2013, č.k. 5C/81/2013-103, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu v napadnutej časti výroku o náhrade trov konania potvrdzuje.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 16,94 Eur, k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. O. P., advokáta, a to do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd konanie zastavil podľa § 96 ods. 1 veta prvá a druhá O.s.p., navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania v sume 133,55 Eur a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania v sume 58,78 Eur, všetko na účet právneho zástupcu JUDr. O. P., do troch dní od právoplatnosti uznesenia. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa návrhom podaným prostredníctvom právneho zástupcu dňa 19.02.2013 domáhal proti odporkyni zaplatenia 240,77 Eur s príslušenstvom. Dňa 22.04.2013 vedľajší účastník na strane odporkyne podal odpor proti platobnému rozkazu (správne vyjadrenie, platobný rozkaz v danej veci nebol vydaný), v ktorom vzniesol námietku premlčania, navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania vo výške 58,78 Eur za 2 právne úkony - prevzatie a príprava zastúpenia 21,58 Eur + režijný paušál 7,81 Eur, vyjadrenie z 19.04.2013 21,58 Eur + režijný paušál 7,81 Eur. Na pojednávaní konanom dňa 11.09.2013 sa odporkyňa vyjadrila, že so vstupom vedľajšieho účastníka súhlasí, pripája sa k jeho vyjadreniu aj k námietke premlčania. Podaním zo dňa 17.10.2013, doručeným okresnému súdu prostredníctvom faxu dňa 17.10.2013 a doplneným dňa 22.10.2013, navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu oznámil, že svoj návrh berie v celom rozsahu späť, navrhuje konanie vo veci zastaviť a nepriznať vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p., v zmysle ktorého, ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Navrhovateľ vzal svoj návrh späť a z procesného hľadiska zásadne platí, že zaviniť, že konanie muselo byť zastavené, a preto je povinný nahradiť trovy konania odporkyne a vedľajšieho účastníka. Vedľajší účastník v konaní riadne hájil práva odporkyne, na strane ktorej vystupuje, vo veci vzniesol námietku premlčania, odporkyňa sa k vyjadreniu vedľajšieho účastníka pripojila a následne došlo zo strany navrhovateľa k späťvzatiu návrhu. Z toho je zrejmé, že u vedľajšieho účastníka a odporkyne šlo o účelne vynaložené trovy konania, a preto okresný súd navrhovateľovi uložil nahradiť odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zastúpenia podľa

§ 10 ods. 1, § 14 ods. 1 a § 15 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov, a to vo výške 133,55 Eur (zastupovanie na pojednávaní 21,58 Eur + režijný paušál 7,81 Eur, náhrada cestovného na trase Lučenec - Prievidza a späť a náhrada za stratu času za 8 polhodín spolu vo výške 104,16 Eur). Okresný súd nepriznal odporkyni náhradu trov právneho zastúpenia za právny úkon prevzatie a príprava zastúpenia, nakoľko jej právny zástupca už predtým zastupoval vedľajšieho účastníka, a teda bol náležite oboznámený s problematikou predmetného sporu. Súd priznal náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi aj samostatne za trovy, ktoré mu vznikli predtým, ako došlo ku spoločnému právnemu zastúpeniu s odporkyňou, navrhovateľ je teda povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zastúpenia vo výške 58,78 Eur (prevzatie a príprava zastúpenia 21,58 Eur + režijný paušál 7,81 Eur, vyjadrenie z 19.04.2013 21,58 Eur + režijný paušál 7,81 Eur).

Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie navrhovateľ z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Združenia na ochranu spotrebiteľa podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. majú pritom možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. Tieto právne závery ustálil aj Krajský súd v Bratislave vo svojich rozhodnutiach, sp. zn. 5Co/26/2012 a sp. zn. 3Cob/259/2011, ktorý v obdobných prípadoch nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia. Ako vyplýva z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z. z., cieľom novelizácie Občianskeho súdneho poriadku bolo posilniť ochranu spotrebiteľa v sporoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv a umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby najmä združenia na ochranu spotrebiteľov. Navrhovateľ má za to, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktoré budú spôsobilé poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc, a ktoré budú v danej oblasti aj materiálne aj personálne vybavené a odborne kompetentné. Navrhovateľ má z vlastných skúseností vedomosť, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Z uvedeného je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania, združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávanej veci a len z označenia účastníkov usudzuje, že ide o spotrebiteľskú vec. Vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu. Navrhovateľ poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6Co/141/2012, Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/91/2012 a Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 9Co/420/2012. Zastáva názor, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. Združenie v predmetnom konaní nevystupuje ani ako splnomocnený zástupca odporcov, pričom títo o vstupe združenia do konania pravdepodobne ani nemali žiadnu vedomosť, čo vyjadril aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutiach, sp. zn. 13Co/35/2012 a sp. zn. 13Co/36/2012. Upozornil, že súd nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy konania neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania. Odmenu za úkony právnej služby poskytnuté právnym zástupcom vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne v súdnej veci navrhovateľ nepovažuje za účelne vynaložené trovy. Vo veci nie je podľa názoru navrhovateľa možné aplikovať ani § 137 O.s.p., pretože združenie odporcu v konaní nezastupuje. Mal za to, že v danom prípade je na mieste aplikácia ust. § 150 ods. 2 O.s.p., nakoľko ide o drobný spor a trovy právneho zastúpenia sú značne neprímerané k výške žalovanej pohľadávky. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka mal z týchto dôvodov za nadbytočné, účelové a nevhodné. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok o trovách konania zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 19,33 Eur s DPH pozostávajúce z jednej polovice úkonu právnej služby vo výške 9,96 Eur a režijného paušálu k právnemu úkonu vo výške 9,37 Eur s DPH za podanie odvolania.

Vedľajší účastník sa k podanému odvolaniu vyjadril tak, že navrhol, aby odvolací súd uznesenie okresného súdu v jeho napadnutej časti potvrdil a navrhovateľa zaviazal k povinnosti zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho konania vo výške 18,60 Eur, a to za vyjadrenie k odvolaniu a režijný paušál. Uviedol, že vedľajší účastník vstúpil legitímne do predmetného spotrebiteľského sporu na stranu odporkyne, a to v súlade s § 92 ods. 2, 3 O.s.p. Tento postup je

zákonný a nepredpokladá súhlas spotrebiteľa, dokonca ani jeho vedomosť o takomto konaní. Svoj vstup do konania vedľajší účastník považoval za opodstatnený, keďže spotrebiteľ bol v predmetnej veci úspešný v dôsledku jeho aktivity, a teda z hľadiska samotného cieľa a poslania činnosti Združenia, ktorým je ochrana spotrebiteľa, sú trovy konania, náhradu ktorých požadujú, objektívne účelné. Privítal by prijatie vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá by súdu umožnila prihladať na premlčanie pohľadávky ex offa v súdnych konaniach proti spotrebiteľom, alebo poučiť ich o možnosti premlčanie namietat'. Považoval za svoju povinnosť chrániť spotrebiteľa aj pred premlčanými nárokmi, na základe čoho vznášajú námietku premlčania v každom spore, v ktorom je žalovaný premlčaný nárok. Odmietnutie ich práva na plnú náhradu trov konania by de facto znamenalo nemožnosť reálnej ochrany spotrebiteľov na súdoch. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy, právo účastníka na náhradu trov konania v úspešnom súdnom spore vyplýva z nálezov Ústavného súdu SR, napr. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, II. ÚS 56/05, IV. ÚS 147/08, II. ÚS 122/09. Poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR 5Cdo 71/2010, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/87/2011-71 a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7Co/34/2012. Argumentáciu žalobcu, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, považoval za zjavne účelovú, nelogickú až absurdnú. Vedľajší účastník je pripravený dôsledne presadzovať a chrániť oprávnené záujmy spotrebiteľov aj v súdnych konaniach, a to vystupovať proti dodávateľom na základe princípu „rovnosti zbraní“ - možnosť zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátmi, čím žalobca získava rovnocenného partnera v riešení právnych otázok, pretože priemerný spotrebiteľ sa nedokáže náležite brániť a v dôsledku svojej neinformovanosti, prípadne nedostatku prostriedkov na právne zastúpenie, rezignuje. Keďže v danej právnej veci sú uplatňované nároky proti spotrebiteľovi, je potrebné použiť normy spotrebiteľského práva aj výkladové pravidlá ich aplikácie. V rámci spotrebiteľského práva pozitívny zásah štátu, ktorý je realizovaný spotrebiteľskou právnou úpravou, kompenzuje nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Pri ochrane spotrebiteľa musí zohrať úlohu aj súdna moc aplikačnou praxou, a to aj v otázke rozhodovania o trovách konania subjektov, ktoré vystupujú na ochranu spotrebiteľa.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu je potrebné v odvolaní napadnutej časti potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. Vo veci bolo rozhodnuté bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Predmetom preskúmania odvolacím súdom bol len výrok, ktorým bolo rozhodnuté o povinnosti navrhovateľa zaplatiť náhradu trov konania odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi. Rozsudok okresného súdu vo zvyšnej časti nebol napadnutý účastníkmi, nadobudol právoplatnosť, a preto krajský súd rozsudok okresného súdu v tejto časti nepreskúmaval (§ 206 O.s.p.).

V občianskom súdnom konaní sa o náhrade trov konania rozhoduje podľa zásady zodpovednosti za výsledok alebo zodpovednosti za zavinenie alebo za náhodu. Pokiaľ výsledok konania nie je rozhodujúci pre náhradu trov konania, o náhrade trov konania sa rozhoduje podľa ust. § 146 O.s.p.

V zmysle ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. nemá žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené. Ustanovenie odseku 2 tohto zákonného ustanovenia upravuje rozhodovanie o náhrade trov v prípade zastavenia konania v dôsledku späťvzatia návrhu. Podľa prvej vety tohto zákonného ustanovenia má povinnosť nahradiť trovy konania ten, kto zavinił, že konanie muselo byť zastavené. Toto zavinenie je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nakoľko nárok na náhradu trov konania je nárokom, ktorý má oporu v ustanoveniach procesného práva, a preto o otázke, či účastník konania zavinił, že konanie muselo byť zastavené, je z pohľadu relevancie významný iba procesný výsledok. Za predpokladu, že k späťvzatiu návrhu, ktorý bol podaný dôvodne, došlo pre správanie sa odporcu, je povinný hradit' náklady konania odporca (§ 146 ods. 2 druhá veta O.s.p.).

Z obsahu spisu v danej veci vyplýva, že navrhovateľ zobral návrh na začatie konania späť a späťvzatím návrhu zavinił, že konanie sa muselo zastaviť. Dôvodne potom okresný súd rozhodoval o povinnosti navrhovateľa nahradiť trovy konania podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. Odvolací súd k odvolaniu navrhovateľa, ktorý sa nestotožnil s jeho povinnosťou zaplatiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi,

uvádza, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne priznal náhradu trov konania podľa citovaného zákonného ustanovenia ako rovnocennému účastníkovi konania, pretože sa jednalo o konanie, do ktorého vstúpil v záujme ochrany spotrebiteľa (odporkyne), čím mu v prípade úspechu, resp. v tomto konaní v dôsledku jeho zastavenia pre späťvzatie návrhu navrhovateľom nemožno uprieť právo na náhradu trov konania, keďže bol zastúpený právnym zástupcom. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že vedľajší účastník do konania riadne vstúpil a vo veci podal vyjadrenie (zo dňa 19.04.2013, č.l. 34), v ktorom vzniesol námietku premlčania, a preto niet dôvodu na nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi. V konaní na strane vedľajšieho účastníka odvolací súd nevzhladol ani dôvod na aplikáciu ust. § 150 O.s.p.

Pokiaľ ide o možnosť aplikácie ust. § 150 ods. 2 O.s.p., na ktorú poukázal navrhovateľ, odvolací súd uvádza, že je len na vôli súdu, či v drobných sporoch neprizná, alebo zníži trovy konania. Dokonca aj pre zníženie výšky trov konania nestanovuje žiadne hranice a moderáciu trov konania ponecháva len na úvahe súdu a konkrétnych okolnostiach prípadu. Ide totiž o moderačné právo súdu pri rozhodovaní o výške trov konania a ako jediné kritérium zákon zakotvuje neprimeranosť trov voči pohľadávke. Aký pomer výšky trov k výške pohľadávky treba považovať za neprimeraný, to zo zákona nevyplýva a je ponechaný len na úvahe súdu.

Odvolací súd taktiež dáva do pozornosti uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn. IV. ÚS 76/2012, v ktorom konštatoval, že ust. § 150 ods. 2 O.s.p. umožňuje súdu, aby v rámci svojho uváženia v medziach tohto zákonného ustanovenia nepriznal alebo znížil trovy konania, ktoré sú v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke. Pozitívne vymedzený pojem drobného sporu vyplýva z § 200ea ods. 1 O.s.p. V prípadoch drobných sporov je teda na zvážení súdu, či využije ustanovenie § 150 ods. 2 O.s.p. a účastníkovi konania, ktorý mal vo veci úspech, buď neprizná alebo zníži trovy konania. K tomuto kroku môže všeobecný súd pristúpiť len v prípade, ak uplatnené trovy sú neprimerané vo vzťahu k pohľadávke. Neprimeranosť trov by mala v podstate znamenať, že ich výška prekračuje hodnotu pohľadávky. Na druhej strane posúdenie neprimeranosti trov vo vzťahu k hodnote sporu nie je v zákone explicitne vymedzené, je dané na úvahy súdu, ktoré spolu so závermi na to nadväzujúcimi musia byť vždy odôvodnené a celkom legitímne.

Súd prvého stupňa preto správne uložil povinnosť navrhovateľovi zaplatiť odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 133,55 Eur za ich spoločné právne zastúpenie, ako aj trov právneho zastúpenia vo výške 58,78 Eur za právne zastúpenie vedľajšieho účastníka tak, ako ich bližšie špecifikoval v odôvodnení napadnutého rozhodnutia.

Vedľajší účastník tak, ako ktorákoľvek fyzická alebo právnická osoba, má právo zvoliť si advokáta, ktorý ho zastupuje v konaní, v dôsledku čoho odvolací súd vedľajším účastníkom uplatnené trovy právneho zastúpenia považuje za účelne vynaložené. Samotná skutočnosť, či sa vedľajší účastník dá v konaní zastúpiť, je na voľbe samotného vedľajšieho účastníka. Toto jeho právo je dané aj Ústavou Slovenskej republiky, článok 47 ods. 2.

Z týchto dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 16,94 Eur. Predmetom odvolacieho konania bola suma 192,33 Eur, predstavujúca náhradu trov prvostupňového konania, a preto vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov odvolacieho konania, spočívajúca v odmene za právne zastúpenie podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b), § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., vypočítaná z tejto hodnoty za 1 úkon právnej pomoci 18,26 Eur, znížená na polovicu základnej sadzby, t. j. 9,13 Eur za podanie vyjadrenia k odvolaniu navrhovateľa, režijný paušál 7,81 Eur, spolu trovy odvolacieho konania vo výške 16,94 Eur.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.